

2023 Eğitim Vizyonu Hakkında Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri¹

Yıldırım SOLAK²

Süleyman KARATAŞ³

Özet

Bu çalışma, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında MEB 2023 eğitim vizyonunun uygulanabilirliğini eğitim yöneticilerinin bakış açılarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması tekniği ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı, Antalya ili Kepez İlçesinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan resmi ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü 20 eğitim yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen temel bulgu, katılımcılar 2023 eğitim vizyonunu genel anlamda değişim, gelişim, yenilenme, insanı merkeze alan eğitim anlayışı, yetenek ve beceri temelli eğitim, üretken toplum olarak ifade etmişlerdir. MEB 2023 vizyonunda yer alan politikaların uygulanabilmesinin ise insan kaynaklarının etkili kullanılması, eğitim finansman politikalarının etkililiği, dönütler ve politik istikrara bağlı olduğunu ifade etmektedirler. Katılımcılar 2023 vizyon belgesinde yer alan temel eğitim ve ortaöğretim politikalarıyla ilgili olarak ise müfredat, ders sayısı, teneffüs süreleri, beceri atölyeleri gibi uygulamaların yeniden yapılandırılmasını, yenilikçi uygulamalara yer verilmesini olumlu şekilde görmektedirler. Vizyon belgesinde yer alan insan kaynakları yönetimi politikalarının uygulanabilirliğinin ancak liyakat ve kariyer planlamasına, işbirliği ve dayanışmaya, meslek kanununun çıkartılması ve sürece bağlı olduğunu ifade etmişlerdir. MEB 2023 vizyonunda yer alan finansman politikalarının okulların ekonomik sorunlarını çözmeye yeterli olması için planlama ve paydaş ilişkilerine gereken önemin verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: 2023 Vizyon, Misyon, Eğitim Yöneticisi, Okul

The Views of Educational Managers About 2023 Education Vision

Abstract

This study was carried out in educational institutions affiliated to the Ministry of National Education in order to determine the applicability of the 2023 education vision to the perspectives of educational administrators. The study was conducted with case study technique, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 20 educational administrators working in official primary, secondary and high schools affiliated to the Ministry of National Education in Kepez District of Antalya province in the 2018-2019 academic year. In the research, semi-structured interview form consisting of open-ended questions was used as data collection tool. The main finding obtained as a result of the research was that the participants expressed their 2023 education vision in general as change, development, renewal, understanding of education that focuses on human being, talent and skill

¹ Bu çalışma 2019 yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Bilim dalında tamamlanan Yüksek Lisans tezinden uyarlanmıştır.

² Millî Eğitim Bakanlığı, Antalya-Muratpaşa İlçe Millî Eğitim Müdürü, yildirim.solak@hotmail.com

³ Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, skaratas07@gmail.com

based education, productive society. They state that the implementation of the policies in the 2023 vision depends on the effective use of human resources, the effectiveness of educational financing policies, feedback and political stability. Regarding basic education and secondary education policies included in the 2023 vision document, participants positively see restructuring applications such as curriculum, number of lessons, break times, skill workshops, and innovative applications. They stated that the applicability of the human resources management policies in the vision document depends only on merit and career planning, cooperation and solidarity, the enactment of the professional law and the process. They pointed out that the necessary importance should be given to planning and stakeholder relations in order for the financing policies included in the 2023 vision to be sufficient to solve the economic problems of schools.

KeyWords: *2023 Vision, Mission, Training Manager, School*

Giriş

Değişim, bireyler istekli ve yeni rolleri benimsemiş olarak harekete geçerler ise başarılıdır (Sergiovanni, 1994). Okulu, değişime uygun bir eğitim yuvası yapmak okul yöneticisinin sorumluluklarından biridir (Fullan&Stiegelbauer, 1991akt. Özdemir, 2014). MEB 2023 Eğitim Vizyonu Değişimi doğrudan etkileyen altı faktöre dikkat çekmektedir. Birincisi, açık ve anlaşılır bir vizyona sahip olmaktır. İkincisi, değişimi adım adım yerine getirmek için gelişimsel bir planlama yapmaktır. Bu aşamada okul yöneticisi okuldaki program süreçleri ile değişimin yönü arasındaki ilişkiye dikkat etmelidir. Değişim, değişim olsun diye yapılmamalıdır. Değişimin bir amacı ve felsefesi olmalıdır. Değişim sonucunda okuldaki tüm taraflar nelerin daha iyi olacağını görebilmelidir. Üçüncüsü, çalışanların inisiyatif kullanmasını teşvik etmek ve onlara yetki vermektir. Öğretmen ve diğer çalışanların sorumluluk almadığı, inanç ve azimle katılmadığı yenileşme girişimleri başarılı olamamaktadır. Dördüncüsü, okul yöneticisinin personeli geliştirerek onlara yeniliği tanıtmayı, çalışanları yenilik ile başa çıkabileceklerine ve bu yeniliğin kuruma ve kendilerine faydalı olduğuna inanmasıdır. Beşincisi, rehberlik ve problem çözme yolu ile değişime liderlik etmektir. Altıncısı ise yeniden yapılanmadır. Bu aşamada yeni program ya da uygulama eskinin yerini almalı ve kurumsallaşmalıdır. Bir Türk atasözünde olduğu gibi “Tatlı bir anda pişmez.” Yenilikçiler sabırlı olmalı ve tüm katılanların desteğini önemsemelidir. Büyük yenilikler küçük ayrıntılar yüzünden istenen sonucu vermeyebilir (Fullan, 2000; akt. Özdemir, 2014). Bu amaçla hazırlanan ve yenilikçi bir uygulama olarak karşımıza çıkan MEB 2023 Eğitim Vizyonunun eğitime dair sorunların çözümünde ne derece etkili olabileceği, sahadaki uygulamalarda ne gibi güçlükler yaşanacağı, bu belgenin eğitime katkısının neler olabileceği eğitim yöneticileri gözünden incelenmeye değer bir konu olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada, eğitim yöneticilerinin MEB 2023 Eğitim Vizyonu hakkında neler düşündükleri araştırılmaya değer bir problem olarak görülmüş ve araştırmacının çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu çerçevede bu çalışmada MEB 2023 eğitim vizyonu politikaları üzerinde incelemelerde bulunulmuştur. Bu çalışma eğitim yöneticileri görüşlerinden hareketle oluşturulmuştur. Her alanda olduğu gibi eğitim alanında hızlı değişimler yaşanmaktadır. Eğitim sistemlerinin toplumların ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılayabilmeleri için sürekli olarak gelişim göstermesi gereklidir. MEB bu değişimlerin gereği olarak

çeşitli önlemler almıştır. Bunlardan birisi de 2018 yılında kapsamlı bir şekilde ortaya çıkan MEB 2023 Eğitim Vizyonu belgesidir ve bunun Türkiye'nin eğitim alanında uzun süredir beklediği yeni strateji ve hedeflerin yer aldığı bir belge olduğu söylenebilir. Benzer çalışmalar farklı ülkelerde de yürütülmektedir. Örneğin 2015 yılında, ABD Eğitim Bakanlığı, Amerikan Araştırma Enstitüleri ile işbirliği içinde, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) öğretiminde davetli uzmanları ve düşünce liderlerini bir araya getiren 1.5 günlük bir dizi çalıştay düzenlenerek 2026 vizyonu tasarlanmaya çalışılmıştır. Eğitim bilimleri araştırmaları, kültürel olarak ilgili öğretim ve öğrenme, eşitlik ve erişim, değerlendirme ve ölçüm, okul öncesi ile 12. sınıf (K-12) eğitimi, yükseköğretim, eğitim teknolojisi, okul sonrası alanlarındaki çalışmalarına göre seçilmiş yaygın ve yetişkin eğitimi ve topluluk öğrenme ağları oluşturularak bu raporla önemli gözlemler sentezlenmiştir (Tanenbaum, 2016).

Araştırmanın, söz konusu MEB 2023 eğitim vizyonu politikalarının ne ölçüde etkili ve yararlı olduğu konusunda ortaya koyacağı bulgularla, eğitim paydaşlarına ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı; eğitim yöneticilerinin 2018 yılı ekim ayında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayınlanan "MEB 2023 Eğitim Vizyonu" hakkındaki görüşlerini incelemek ve sonuçları ışığında önerilerde bulunmaktır. Ayrıca 2023 Eğitim Vizyonu içerisinde yer alan politikaların uygulanabilirliğine, temel eğitim ve ortaöğretim politikalarının içeriğine, insan kaynakları ve yönetimi politikalarının uygulanabilirliğine bunun yanı sıra finansman politikalarının okulların ekonomik sorunlarına çözüm olup olamayacağına dair görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmadan elde edilecek sonuçların, MEB 2023 vizyon belgesindeki politikaları uygulayacak olan eğitim yöneticilerine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Problem durumundan hareketle, aşağıdaki alt problemler de araştırma konusu olarak ortaya konmuştur.

1. MEB 2023 Eğitim Vizyonu Genel Olarak Size Ne İfade Ediyor?
2. MEB 2023 Vizyon Belgesinde Geçen Politikaların Uygulanabilirliği Hakkındaki Görüşleriniz Nelerdir?
3. MEB 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Temel Eğitim ve Ortaöğretim Politikaları Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?
4. MEB 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan İnsan Kaynakları ve Yönetimi Politikaları Uygulanabilir mi? Niçin?
5. MEB 2023 Vizyon Belgesindeki Okullara Uygulanacak Finansman Politikaları, Okulların Ekonomik Sorunlarını Çözebilir mi? Niçin?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda (ilkokul-ortaokul-lise) eğitim yöneticisi olarak çalışan yöneticilerinin MEB 2023 Eğitim Vizyonu hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. (Patton, 2014; Yıldırım & Şimşek, 2013). Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. (Yin, 1984; Yıldırım & Şimşek, 2013).

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı, Antalya ili Kepez ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan okullarda görevli, araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip eğitim bölgelerinden 20 eğitim yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışmanın grubu nitel araştırma yönteminde kullanılan amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay erişilebilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemi, nitel araştırma geleneğine uygun olan ve yaygın bir şekilde kullanılan örnekleme çeşididir (Patton, 2014; Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminin kullanılmasının nedeni, Antalya ili Kepez ilçesindeki farklı türdeki okulların eğitim yöneticileri ile okullar arasındaki ulaşımı kolaylaştırmak amacıyla birbirine yakın okulların tercih edilmesidir. Kodlama yapılırken katılımcı eğitim yöneticilerinin isimleri verilmemiş; 20 (yirmi) gönüllü eğitim yöneticisi katılmıştır. Katılımcılar görüşme sırasına göre Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y6, Y7, Y8, Y9, Y10, Y11, Y12, Y13, Y14, Y15, Y16, Y17, Y18, Y19, Y20 kodlanmıştır. Katılımcılara ait demografik veriler Tablo 1'de sunulmuştur:

Tablo 1: Katılımcılara Ait Demografik Veriler

Tema	Kod	Öğretmenler	n	%
Yaş	20-30	Y1	1	5
	31-40	Y2, Y3, Y4, Y5, Y6, Y7, Y8, Y10, Y11, Y12, Y13, Y15, Y16, Y18	14	70
	41-50	Y9, Y14, Y19, Y20	4	20
	51 ve üzeri	Y17	1	5
Cinsiyet	Kadın	Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y6, Y8, Y9, Y10, Y12	10	50
	Erkek	Y7, Y11, Y13, Y14, Y15, Y16, Y17, Y18, Y19, Y20	10	50
Medeni Durum	Bekâr	Y1, Y5, Y18	3	15
	Evli	Y2, Y3, Y4, Y6, Y7, Y8, Y9, Y10, Y11, Y12, Y13, Y14, Y15, Y16, Y17, Y19, Y20	17	85
Öğrenim Durumu	Ön Lisans	Y14, Y16, Y20	3	15
	Lisans	Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y6, Y8, Y10, Y11, Y12, Y13, Y15, Y16, Y18, Y19	15	85
	Yüksek Lisans	Y7, Y9	2	10
	Doktora	-	0	0
Mesleki Hizmet Süresi	1-5	Y1, Y2,	2	10
	6-10	Y4, Y8, Y10, Y11, Y15, Y18	6	30
	11-15	Y3, Y5, Y6, Y7, Y12, Y16,	6	30
	16-20	Y9, Y13, Y19	3	15
	21 ve üstü	Y14, Y17, Y20	3	15
Kurumdaki Çalışma Süresi	1 yıldan az	-	0	0
	1-3 yıl	Y1, Y2, Y3, Y4, Y6, Y8, Y10, Y15, Y18	9	45
	4-7 yıl	Y5, Y7, Y9, Y11, Y12, Y13, Y16, Y19	8	40
	8 yıl ve üzeri	Y14, Y17, Y20	3	15
Branş	Matematik	Y1, Y18	2	10
	İngilizce	Y2	1	5
	Sosyal Bilgiler	Y3	1	5
	Görsel Sanatlar	Y4	1	5
	Beden Eğitimi	Y5	1	5
	Müzik	Y6	1	5
	Sınıf	Y7, Y17, Y20	3	15
	Okul Öncesi	Y8	1	5
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Y9, Y15, Y19	3	15
	Bilişim Teknolojileri	Y10	1	5
	Rehberlik	Y11	1	5
	Fen Bilimleri	Y12, Y16	2	10
	Özel Eğitim	Y13	1	5
	Türkçe	Y14	1	5

Tablo 1'de görüldüğü üzere katılımcı eğitim yöneticilerinin çoğunluğunun yaşı 31-40 aralığındadır. Katılımcı eğitim yöneticilerinin %50'si kadın, %50'si erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Üç eğitim

yöneticisi bekâr iken on yedi eğitim yöneticisi evlidir. Öğrenim durumuna göre eğitim yöneticilerinin %15'i ön lisans, %75'i lisans, %10'u da yüksek lisans mezunudur. Katılımcı eğitim yöneticilerinden doktora yapan bulunmamaktadır. Eğitim yöneticilerinin mesleki eğitim süresine bakıldığında on iki eğitim yöneticisini 6 ila 15 yıl arasında mesleki deneyimi bulunmaktadır. Eğitim yöneticilerinin kurumdaki çalışma süreleri incelendiğinde ise 1-3 yıl arasında çalışan dokuz eğitim yöneticisi, 4-7 arasında çalışan sekiz eğitim yöneticisi, 8 yıl ve üstünde çalışan ise üç eğitim yöneticisi şeklindedir. Branş olarak ise on dört farklı branştan eğitim yöneticisi görüşlerini bildirmişlerdir. Bunlardan branşı sınıf öğretmeni ve din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni üçer kişi, matematik ve fen bilimleri öğretmenleri ikişer kişi, İngilizce, sosyal bilgiler, görsel sanatlar, özel eğitim, müzik, okul öncesi, bilişim teknolojileri, rehberlik, beden eğitimi, Türkçe öğretmenliği ise birer kişidir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, araştırmacı tarafından araştırmanın problemi ve alt problemleri göz önünde bulundurularak, alan yazın incelemesi ve uzman görüşleri dikkate alınarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006; Dinç, 2015). Araştırmacılar tarafından kuramsal bilgiler derinlemesine incelenerek araştırmanın problemine uygun verilerin toplanabilmesi için bir görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorular; 1.MEB 2023 eğitim vizyonu genel olarak size ne ifade ediyor? 2.MEB 2023 vizyon belgesinde geçen politikaların uygulanabilirliği hakkındaki görüşleriniz nelerdir? 3.MEB 2023 vizyon belgesinde yer alan temel eğitim ve ortaöğretim politikaları hakkında ne düşünüyorsunuz? 4.MEB 2023 vizyon belgesinde yer alan insan kaynakları ve yönetimi politikaları uygulanabilir mi? Niçin? 5.MEB 2023 vizyon belgesindeki okullara uygulanacak finansman politikaları, okulların ekonomik sorunlarını çözebilir mi? Niçin? şeklindedir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2014). Bu çalışmada frekans ve yüzde analizi kullanılmış; görüşme yapılan katılımcıların yanıtları sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın güvenilirliğinin hesaplanması için Miles ve Huberman'ın (1994) görüş birliği formülü [$\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$] kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda araştırmanın güvenilirliği %93,41 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik hesaplarının %70'in üzerinde çıkması, araştırma için güvenilir kabul edilmektedir (Miles & Huberman, 1994).

Bulgular**2023 Eğitim Vizyonunun Eğitim Yöneticilerine Genel Olarak Ne İfade Ettiğine İlişkin Görüşleri**

Tablo 2. Katılımcılara Göre 2023 Eğitim Vizyonunun Ne İfade Ettiğine İlişkin Görüşleri

Temalar	Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri	f	%
1	Değişim, Gelişim, Yenilenme	9	45
2	Çağa Uyumlu Birey Yetiştirme	8	40
3	İnsanı Merkeze Alan Eğitim Anlayışı	7	35
4	Eğitim Politikalarındaki Hedef ve Vizyon	5	30
5	Yetenek ve Beceri Temelli Eğitim	3	15
6	Üretken Toplum	2	10

Tablo 2’de katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Eğitim Vizyonu genel olarak, eğitimde değişimi ve gelişimi ifade etmektedir. Ayrıca bu sistem bireyin önemsendiği ve bireyin ön planda tutulduğu bir eğitim sistemini ifade ediyor. (Y1,1)

Çağdaş Medeniyetler huzuruna çıkabilecek bireyi yetiştirmeyi hedefleyen Eğitimde Yenileşme hareketidir. Milli Kültürel Ahlaki değerlerimizi taşıyan Eğitim Politikalarının güncellenmesidir. Eğitimde format atmak da denilebilir. (Y3,1)

Eğitimin her alanında yapılması istenen yenilikler, amacına ulaşabilirse eğer Türkiye son sıralarda olan eğitim başarısını üst sıralara çekebilir. Bu bağlamda 2023 hem yenilikleri hem de öğrencinin ve öğretmenin önemsendiği bir sistemi ifade ediyor. (Y4,1)

2023 Eğitim Vizyonu genel olarak, Eğitimde değişimi ve gelişimi ifade etmektedir. (Y7,1)

Kurumların tamamen yenilenmesi gerekliliğini ifade ediyor. (Y11,1)

Eğitim sistemimizde değişimin şart olduğunu gösteriyor. Bu nedenle değişimi ifade ediyor. Doğru uygulandığı takdirde eğitimde ulaşmak istediğimiz hedefi ifade ediyor. Öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen bir sistemi ifade ediyor. (Y19,1)

% 40 ile “**Çağa Uyumlu Birey Yetiştirme**” teması ikinci sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Modern çağın ihtiyaçlarına yönelik bireyler yetiştirmek için önemli bir vizyon. (Y2,2)

Çağdaş Medeniyetler huzuruna çıkabilecek bireyi yetiştirmeyi hedefleyen Eğitimde Yenileşme hareketidir. Milli Kültürel Ahlaki değerlerimizi taşıyan Eğitim Politikalarının güncellenmesidir. Eğitimde format atmak da denilebilir.(Y3,2)

2023 Eğitim Vizyonu bu zamana kadar birikmiş problemlerin ortadan kalkması, öğrencilerin ve öğretmenlerin kendilerini değişen çağa adapte etmesi için yol göstericidir. 2023 vizyonu ile eğitimde nereye varmak istediğimizi gösteriyoruz.(Y5,2)

Eğitim politikamızın ayaklar üzerinde duracak bir vizyonunun ve hedefinin oluşturulmaya çalışıldığını anlıyorum, çağın gereksinim duyduğu bireylerin yetiştirileceğini anlıyorum.2023 ile hangi hedeflere ulaşmak istediğimizi anlıyorum. (Y6,2)

Eğitimde başarılı olacak her değişimin, insana faydalı olacağını düşünüyorum. Üretebilen bir toplum fikrini önemsiyorum. Bu açıdan 2023 bana modern çağa uygun bireylerin yetiştirilmesini ifade ediyor. (Y17,2)

% 35 ile **“İnsan Merkeze Alan Eğitim Anlayışı”** teması üçüncü sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Eğitim Vizyonu genel olarak, Eğitimde değişimi ve gelişimi ifade etmektedir. Ayrıca bu sistem bireyin önemsendiği ve bireyin ön planda tutulduğu bir eğitim sistemini ifade ediyor.(Y1,3)

Eğitim sistemimizde değişimin şart olduğunu gösteriyor. Bu nedenle değişimi ifade ediyor. Doğru uygulandığı takdirde eğitimde ulaşmak istediğimiz hedefi ifade ediyor. Öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen bir sistemi ifade ediyor. (Y19,3)

% 30 ile **“Eğitim Politikalarındaki Hedef ve Vizyon”** teması dördüncü sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Eğitim Vizyonu bu zamana kadar birikmiş problemlerin ortadan kalkması, öğrencilerin ve öğretmenlerin kendilerini değişen çağa adapte etmesi için yol göstericidir. 2023 vizyonu ile eğitimde nereye varmak istediğimizi gösteriyoruz.(Y5,4)

Eğitim politikamızın ayaklar üzerinde duracak bir vizyonunun ve hedefinin oluşturulmaya çalışıldığını anlıyorum, çağın gereksinim duyduğu bireylerin yetiştirileceğini anlıyorum.2023 ile hangi hedeflere ulaşmak istediğimizi anlıyorum. (Y6,4)

2023 yılına kadar tüm eğitim kademelerindeki ulaşılması hedeflenen, hatta özlenen bir yol haritasıdır.(Y9,4)

% 15 ile **“Yetenek ve Beceri Temelli Eğitim”** teması gelmektedir. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Eğitim Vizyonunun çağımızın ve geleceğin eğitilmiş, öğrendiklerini insanlık için kullanabilen, bilime, kültüre önem veren nitelikli bireyler yetiştirmek için tasarlanmış olduğu görülmektedir. Okul müfredatlarını bilgiden beceriye, beceriden görgüye taşıyabileceğini düşünüyorum. Fırsat eğitiminin daha fazla öne çıkabileceği ve öğrenciyeye yönelik müfredat

düzenlemesinin olabileceği anlaşılıyor. Kişisel yetenekler vizyonda daha çok yer almaktadır. Vizyonun bende yarattığı algı bu yöndedir. (Y16,5)

Daha sonra; % 10 ile “**Üretken Toplum**” teması son sırada gelmektedir. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Eğitimin her alanında yapılması istenen yenilikler, amacına ulaşabilirse eğer Türkiye son sıralarda olan eğitim başarısını üst sıralara çekebilir. Bu bağlamda 2023 hem yenilikleri hem de öğrencinin ve öğretmenin önemsendiği bir sistemi ifade ediyor. 2023 vizyonu ile daha üretken bir toplum haline dönüşeceğimizi düşünüyorum. (Y4,6)

Topyekûn Eğitim seferberliği ini ifade ediyor. İnsan odaklı eğitim anlayışı ifade ediyor. İnsanın önemsenmesini ifade ediyor. Üreten bir eğitim atmosferini ve üretebilen bir toplumu ifade ediyor. Eğitim ve Öğrencilerin gelişiminin kaydedilmesi ve sürekli izlenmesini ifade ediyor. Sosyal ve Kültürel aktivitelerin artırılmasını ifade ediyor. (Y15,6)

2023 Vizyon Belgesinde Geçen Politikaların Uygulanabilirliği Hakkındaki Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri

Tablo 3. Katılımcılara Göre 2023 Vizyon Belgesinde Geçen Politikaların Uygulanabilirliğine İlişkin Görüşleri

Temalar	Kodlar	Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri	f	%
1 Verimlilik	İnsan Kaynaklarının Etkili ve Verimli Kullanılması	Y2,Y3,Y5,Y11,Y13,Y16,Y17,Y20	8	40
2 Finansman	Eğitim Finansman ve Politikalarının Etkililiği	Y1,Y3,Y4,Y9,Y10,Y18,Y19	7	35
3 Farklılık	Bölgesel ve Coğrafi Farklılıkların Giderilmesi	Y2,Y4,Y6,Y7,Y14,Y15	6	30
4 Dönüt	Süreç ve Uygulama Sonrası Dönütler	Y5,Y8,Y9	3	15
5 İstikrar	Politik İstikrar	Y8,Y12	2	10

Tablo 3’te katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Elbette bir süreçtir ve tüm paydaşlara iyi anlatılması gereken bir süreç olacaktır. Özellikle uygulayıcılar ve en önemlisi öğrenci velileri tarafından kabul görmeye başlaması ve klasik sınava yönelik eğitim anlayışından vazgeçildiğinin, yetenek ve ilgilerine göre öğrencilerin yönlendirilmesi gerektiğinin anlatılması durumunda uygulama daha kolay olacaktır. Böylece öğretmenler ve okul idareleri de veli direnişine maruz kalmayacak ve vizyona uygun uygulamaları hızla ve kolay gerçekleştirebilecektir. (Y13,1)

Ekip ruhu içinde hareket edildiği takdirde hiçbir sıkıntı olmadan uygulanacak ve benimsenecektir. Ben eğitim camiasının içerisinde yer alan her bir eğitimcinin bu işi sahipleneceğini ve bu projenin layıkıyla uygulanabileceğini düşünüyorum.(Y17,1)

Daha sonra; % 35 ile **“Finansman”** teması ikinci sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

İkili eğitimin sona erdirilmesi, okullara bütçe tahsis edilmesi, erken çocukluk dönemindeki şartları elverişsiz olan öğrencilerin ihtiyaçlarının giderilmesi, materyal desteği sağlanması, Okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesi mevcut dersliklerin artırılması öğrencilere öğle yemeği verilmesi gibi konular her eğitimci tarafından kabul gören başlıklar fakat maddi dayanağı hazırlanmadığı takdirdeyâda kısa vadeye gerçekleşmediği takdirde amaca hizmet etmeyebilir. Bu açıdan vizyonun uygulanabilirliği ancak finansmana ve fiziksel alt yapıların güçlendirilmesine bağlıdır. (Y1,2)

İyi temenniler üzerine hazırlanmış hedef ve umut gösteren gelişime dönük amaçlar bütünü diyebilirim. Ekonomik, bilimsel, politik, toplumsal temelleri oluşturulmadan, somut adımlar atılmadan uygulanabilirliğini değerlendirmek biraz zor ancak okulların özellikle ilkokul ve ortaokulların ekonomik sıkıntıları giderilirse uygulanabilirlik noktasında bir sıkıntı yaşanacağını düşünmüyorum. (Y19,2)

% 30 ile **“Farklılık”** teması üçüncü sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Uygulanabilirlik, pratik gerçekleştirme ile ölçülebilir. Ancak coğrafyamızın büyüklüğü, her bölgedeki kültürel ve ekonomik farklılıklar uygulama aşamasında öngörülemeyen zorluklar çıkaracaktır. Ben buna rağmen vizyon belgesinin uygulanabilir olduğundan yanayım.(Y6,3)

Her coğrafi bölgenin ve her eğitim bölgesinin kendi özellikleri gözden geçirilerek hareket etmek ayrıca bu bölgelerdeki eğitim alan öğrencileri eğitim veren öğretmenleri de düşünerek hareket etmek uygulanabilir olmasını sağlayacaktır. (Y14,3)

Sağlam bir felsefeye dayanıyor. Yeterli teknik imkânlar ile doğru yönergeler ile eğitimdeki farklılıkların ortadan kaldırılmasıyla ve eğitimcilere verebilecek düzgün eğitimle bu vizyon uygulanır uygulanabilir. (Y15,3)

% 15 ile **“Dönüt”**teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Vizyon belgesinde geçen politikalar uygulanabilir. Bu gösterecek zamandır. Fakat sahadan %100 dönütler almak mümkün olmayacaktır. Onun için de sahanın (uygulayıcılar) sürekli olarak teşvik edilmesi, fikirlerinin alınması, önemsenmesi ve desteklenmesi iyi olacaktır. Ben bu vizyonun uygulanmasının aynı zamanda siyasi gücün devam ettirilmesi ile de alakalı olduğunu düşünüyorum. Şayet yönetim değişikliği yaşanırsa bu proje raftan indirilebilir. Bu durum bize aynı zamanda uygulanabilirliğinin siyasi bir yönü olduğunu da gösteriyor.(Y8,4)

% 10 ile “İstikrar” teması gelmektedir. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 Vizyon belgesinde geçen politikalar uygulanabilir. Bu gösterecek zamandır. Fakat sahadan %100 dönütler almak mümkün olmayacaktır. Onun için de sahanın (uygulayıcılar) sürekli olarak teşvik edilmesi, fikirlerinin alınması, önemsenmesi ve desteklenmesi iyi olacaktır. Ben bu vizyonun uygulanmasının aynı zamanda siyasi gücün devam ettirilmesi ile de alakalı olduğunu düşünüyorum. Şayet yönetim değişikliği yaşanırsa bu proje raftan indirilebilir. Bu durum bize aynı zamanda uygulanabilirliğinin siyasi bir yönü olduğunu da gösteriyor.(Y8,5)

Açıkçası 2023 vizyon politikasında yer alan her bir adımın gerçekleşmesi mevcut bakanın devam etmesine bağlıdır. Eğer bakan değişikli olursa yahut başka bir yönetim gelirse bu politikaların uygulanamayacağını düşünüyorum.(Y12,5)

2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Temel Eğitim ve Ortaöğretim Politikalarına İlişkin Eğitim Yöneticileri Görüşleri

Tablo 4. Katılımcıların 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Temel Eğitim ve Ortaöğretim Politikalarına İlişkin Görüşleri

Temalar	Kodlar	Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri	f	%
1 Temel Eğitim	Müfredat-Ders Sayısı-Notlar-Teneffüs Saatleri-Tasarım Beceri Atölyeleri-Öğle Yemeği-İkili Eğitim Yardımcı Kaynak	Y1,Y2,Y5,Y7,Y12,Y13, Y14,Y17,Y18	9	45
2 Yenilikçi Uygulamalar	Okul Bölgesindeki Kurumlar İle İşbirliği – Yatılı Okullar – Ödevler – Spor Kulüpleri – Tasarım Beceri Atölyeleri – Kültürünü Tanıma	Y2,Y3,Y8,Y12,Y15,Y17	6	30
3 Eğitimsel Öğretimsel Nitelik	Okullara Kaynak-Destek Programları-Ek Eğitim Materyali	Y4,Y7,Y9,Y10,Y19	5	25
4 Program Geliştirme	Ders Saatleri-Derslerin Yüksek Öğretimle Uyumlu Hale Getirilmesi-Alan Derslerinin gözden Geçirilmesi-Alan Seçimi-Oryantasyon Programı-Yatay Geçiş İmkânı-Seçmeli Ders Sayısı-Sertifika Eğitimleri	Y5,Y11,Y12,Y20	4	20
5 Hizmet Kalitesi	Ücretsiz Pansiyon Hizmeti-Taşımali Eğitimin Azaltılması-Sosyal İmkânların İyileştirilmesi	Y6,Y7,Y16	3	15

Tablo 4'te katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Müfredat değişikliği, Tasarım Beceri Atölyeleri, E-Portfolyo, Öğle yemeği, ikili eğitimin kaldırılacak olması eğitimin gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır. Bunların yanı sıra benim birkaç önerim olacak. Mesleki Ortaokul açılmalı. Ortaokul müfredatı 2 ya da 3 alana ayrılmalı. Sözel, Sayısal, Spor Alanı gibi. Spor Kulüplerine yönlendirme yerine sporun okullarda yapılması sağlanmalı. İlkokul 5 yıl Ortaokul 3 yıl olmalı.(Y18,1)

% 30 ile **“Yenilikçi Uygulamalar”** teması ikinci sırada yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Toplumun özelliklerini ve kültürünü dikkate alarak aynı zamanda insanların ve ihtiyaçların evrensel olduğu bilinciyle hazırlanıp uygulamaya konulacak eğitim politikaları dikkat çekmektedir. Milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerimizin çocuklarımızın yaşantısına temel olması amaçlanmıştır. Vizyon belgesinde yer alan temel eğitim politikaları ve ortaöğretim politikalarıyla çocukların, ebeveynler ve öğretmenlerin kendilerini ve çevrelerini tanıyarak birlikte gelişme imkânını yakalayabilecekleri düşünülmektedir.(Y15,2)

% 25 ile **“Eğitimsel Öğretimsel Nitelik”** teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 vizyonu hem evrensel yeterliliklere, hem de milli yeterlilikleri temsil ettiği için uygulanması yararlı olacaktır. Okullar arası başarı farkının azalacak olması, okulların kaynak sıkıntılarının giderilecek olması, okullara ek eğitim materyal desteğinin sağlanacak olması fikri dahi kulağa hoş geliyor.(Y10,3)

Okullar arası başarı farkının azaltılmak istenmesi olumlu bir gelişme. Okulların kaynak sıkıntısının gündeme alınması da olumlu bir gelişme. İhtiyacı olan okullara ek eğitim materyali sağlanmasını da doğru buluyorum.(Y19,3)

% 20 ile **“Program Geliştirme”**teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Milli Eğitim Bakanlığının yeni dönemde oynayacağı rol, talim ve terbiyeyi, Türk Milletinin toplumsal bütünleşmesinin ve ortak ülküye dayalı, şimdi ve gelecek tasavvurunun inşasına öncülük etmektir. Bu açıdan temel eğitimde ve ortaöğretimde öğrencilerin ilgi yetenek ve mizaçlarına uygun programlar, ders saatlerin değiştirilmesi, alan derslerinin 9. Sınıftan başlayacak olması, yatay geçiş imkanı gibi şartlar bulunmaz bir nimettir.(Y11,4)

% 15 ile **“Hizmet Kalitesi”**temasıyer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Temel eğitim ve ortaöğretimde sınav kaygısını azaltmak çok iyi bir politika diyebilirim. Böylece daha bilinçli bireyler yetiştirebiliriz. Bunun yanı sıra ekonomik ve fiziki şartların yetersiz olduğu yerlerde pansiyon hizmeti gibi imkânların öğrencilere ücretsiz sağlanacak olması öğrencilere verilen değer olarak görüyorum. Taşınabilir eğitimden uzaklaşmayı, öğrencilerin bulunduğu yerlerde sosyal hizmetlerden yararlandırılmasını yerinde buluyorum. (Y16,5)

2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan İnsan Kaynakları ve Yönetimi Politikalarının Uygulanabilirliğine İlişkin Eğitim Yöneticileri Görüşleri

Tablo 5. Katılımcıların 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan İnsan Kaynakları ve Yönetimi Politikalarının Uygulanabilirliğine İlişkin Görüşleri

Temalar	Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri	f	%
1	Liyakat ve Kariyer Planlaması	Y3,Y4,Y6,Y7,Y12,Y16,Y17,Y20	8 40
2	İşbirliği ve Dayanışma	Y1,Y2,Y10,Y15,Y18,Y19	6 30
3	Meslek Kanunu	Y5,Y6,Y11,Y12,Y16	5 25
4	Süreç	Y9,Y13,Y14	3 15
5	Dönüt	Y8,Y17	2 10

Tablo 5'teki katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Öncelikle pedagojik formasyonun lisansüstüne çekilecek olması öğretmen niteliğini arttıracaktır. Liyakatin başat değer olması olumlu ve motive edicidir. Dolayısıyla uygulanabilirliği yüksektir.(Y7,1)

Uygulanabileceğini düşünüyorum. Kesinlikle liyakati esas alarak yönetici seçilmeli. Buna göre atamalar gerçekleştirilmeli. 2023 vizyonun insan kaynakları yönetiminin liyakati esas alan sistemle uygulanabilir olduğu kanısındayım. İnsanı en çok geliştiren şeylerin başında geribildirim geliyor. Yöneticiler, öğretmenler paydaşlar tarafından değerlendirilmelidir. Kendi çalışması tarafından değerlendirilen ve sahadan alınan dönüt son derece önemlidir. (Y17,1)

% 30 ile **“İşbirliği ve Dayanışma”** teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Yükseköğretim kurumları ile amaca uygun yapılabilecek işbirliği doğrultusunda; öğretmen ve okul yöneticilerine yönelik mesleki gelişim programlarının açılarak lisansüstü düzeyde eğitim verilebileceğini düşünüyorum. Hizmet içi eğitimlerin üniversiteler aracılığı ile daha bilimsel yaklaşımla uygulanabilir. Eğitim alanında öğrenci yetiştiren yükseköğretim kurumlarının iyileştirilebileceği görülmektedir.(Y18,2)

% 25 ile **“Meslek Kanunu”** teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Uygulanabilir olması meslek kanunu çıkarılmasına bağlı. Böylelikle idarecilere geniş yetki ve sorumluluk verilmeli. Özellerde olduğu gibi personel hantallığı kaldırılmalı. Bir de bir an önce çıkarılmalı.(Y11,3)

% 15 ile “Süreç” teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Deneyim için Yurtdışı, Hizmetiçi Eğitim, Öğretmenlik mesleği Uzmanlık Programı, Yüksek Puanlı öğrencilerin Öğretmenlik Bölümünü seçmesi, Lisansüstü Eğitim, STK İşbirliği, Yatay ve Dikey Kariyer Uzmanlık Alanları vb. hepsi uygulanabilir. Ancak hepsinin tüm öğretmen ve Yöneticilere Resen verilebilmesi mümkün değil. Bu yüzden politikanın uygulanabilirliği zaman içinde gerçekleşecektir ve bu durum bir an da olmayacaktır.(Y13,4)

İstenilen nitelikte insan gücü –öğretmen- yönetici sonucuna ulaşmak zaman alacaktır. Uygulanabilir ama mevcut öğretmen ve yöneticilerin bahsi geçen kriterlere uygun hale gelmesi için zaman verilmelidir. Örneğin Yüksek lisans sahibi öğretmen ve yöneticiler – Hizmet içi eğitim ile çeşitli alanlarda uzmanlaşan öğretmenler gibi.(Y14,4)

% 10 ile “Dönüt” teması yer almaktadır. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

İnsan merkezli, öğretmen temelli, kavramda evrensel, uygulamada yerli, esnek, beceri ve görgü odaklı, hesap verilebilir, sürdürülebilir, uygulamanın içerisinden yani sahadan alınacak dönütlerle ve ilkesel duruşla bu politikaları uygulamak mümkündür.(Y8,5)

Uygulanabileceğini düşünüyorum. Kesinlikle liyakati esas alarak yönetici seçilmeli. Buna göre atamalar gerçekleşmeli. 2023 vizyonun insan kaynakları yönetiminin liyakati esas alan sistemle uygulanabilir olduğu kanısındayım. İnsanı en çok geliştiren şeylerin başında geribildirim geliyor. Yöneticiler, öğretmenler paydaşlar tarafından değerlendirilmelidir. Kendi çalışanı tarafından değerlendirilen ve sahadan alınan dönüt son derece önemlidir. (Y17,5)

2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Finansman Politikalarının, Okulların Ekonomik Sorunlarının Çözümüne İlişkin Eğitim Yöneticileri Görüşleri

Tablo 6. Katılımcıların 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Finansman Politikalarının, Okulların Ekonomik Sorunlarının Çözümüne İlişkin Görüşleri

Temalar	Kodlar	Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri	f	%	
1	Planlama	Okul Gelişim Bütçesi, Şartları Elverişsiz Okullar	Y2,Y3,Y5,Y7,Y9, Y10,Y11,Y13,Y16, Y19	10	50
2	Etkili Paydaş İlişkileri	Okul Aile Birliği Bağışlar Hibe Fonları Hayırseverler Sivil Toplum Kuruluşları Bakanlıklarla İşbirliği	Y1,Y4,Y6,Y12,Y14,Y17,Y18,Y20	8	40
3	Kendine Yetebilme	Mesleki Teknik Eğitim Kurumlarının İhtiyaçları	Y8,Y15	2	10

Tablo 6’da katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Okul Gelişim Planına dayalı olarak oluşturulacak Okul Gelişim Bütçesinin, şartları elverişsiz okullara uygun bir biçimde dağıtılması doğru bir yaklaşım olur. Ben bu uygulamanın okulların ekonomik sorunlarını çözebileceğini inanıyorum.(Y13,1)

Okullara gelişim bütçesi verilmesi özellikle anaokulları, ilkokullar ve ortaokulların kanayan bir yarasıdır. Gerçekleştirildiği takdirde büyük ölçüde sorunlar çözülür. Okulun sorunları ve önceliklerini bilen yöneticiler kısa vadede bürokrasiye takılmadan okulun ihtiyaçlarını karşılayacak ve eğitim yöneticilerinin eli güçlenecektir. (Y19,1)

% 40 ile **“Etkili Paydaş İlişkileri”** teması gelmektedir. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Eğitimin ana ögesi insandır. Okullara uygulanacak finansal politikalar okulların ekonomik sorunlarını çözebilir. Özel sektör ve sivil toplum iş birlikleriyle eğitim kurumlarının finansmanlarına destek sağlanabilir. Okul aile birliği ve bağış desteğiyle okulların ekonomik sorunları hızla çözülecektir.(Y18,2)

Okullarımıza, hayırsever bağışları için seçenekler sunmak, diğer bakanlıklarla ortak projeler gerçekleştirmek, farklı finans kaynakları sağlamak ve bu sürecin her yıl düzenli şekilde devam ettirilmesi ekonomik sorunları çözer.(Y20,2)

% 10 ile **“Kendine Yetebilme”** teması gelmektedir. Katılımcıların konu hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

2023 vizyon belgesinde finansman politikaları içerisinde yer alan Mesleki-Teknik eğitim kurumlarında döner sermaye gelirleri arttırılacak ifadesi, bu türdeki okulların ekonomik sorunlarını çözmek için tam manasıyla yeterli değil. Ancak burada ifade edilen bu okulların kimseye yük olmadan kendi kendine ekonomik sorunları çözmeye çalışacağı bir sistem oluşturulmak istenmesidir. (Y8,3)

Tartışma ve Sonuç

Tüm dünyada eğitim vizyonlarının geliştirilmesine dönük çalışmalar halen devam etmektedir. Örneğin 2015 yılında, ABD Eğitim Bakanlığı, Amerikan Araştırma Enstitüleri ile işbirliği içinde, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) öğretiminde davetli uzmanları ve düşünce liderlerini bir araya getiren 1.5 günlük bir dizi çalıştay düzenlenerek 2026 vizyonu tasarlanmaya çalışılmıştır. STEM eğitiminin yenilikçi bir geleceği için fikir ve önerilerini paylaşmayı öğrenmek için geniş bir uzmanlık alanını temsil eden yaklaşık 30 kişi bu projeye katkıda bulunmuştur. Bu bireyler, eğitim bilimleri araştırmaları, kültürel olarak ilgili öğretim ve öğrenme, eşitlik ve erişim, değerlendirme ve ölçüm, okul öncesi ile 12. sınıf (K-12) eğitimi, yükseköğretim, eğitim teknolojisi, okul sonrası alanlarındaki çalışmalarına göre seçilmiş ve informal STEM öğrenmesi ve topluluk öğrenme ağları oluşturularak bu raporla önemli gözlemler sentezlenmiştir (Tanenbaum, 2016). Türkiye de eğitim vizyonu belirleme çalışmaları MEB 2023 eğitim vizyonu bağlamında genel olarak ne ifade ettiğine ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde; %45 i vizyonun değişim, gelişim, yenilenme olduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra katılımcılar MEB 2023 eğitim vizyonunu çağa uyumlu birey

yetiştirme, İnsanı merkeze alan eğitim anlayışı, eğitim politikalarında varılmak istenen hedefler, yetenek ve beceri temelli eğitim, üretken toplum gibi ifadelerden de bahsettikleri görülmüştür. Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar çerçevesinde MEB 2023 vizyonu ile ülkemizin eğitim alanında bir değişime, gelişime ve yenilenmeye ihtiyaç duyduğu düşünülebilir. MEB 2023 vizyonu ile katılımcılar, yöneticilerin, öğretmenlerin, eğitim içinde yer alan tüm paydaşların değişmesi, gelişmesi ve yenilenmesi hakkında görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların MEB 2023 vizyonu hakkındaki düşünceleri öncelikle eğitim politikaları ve uygulamalarındaki değişim yönündedir. Değişim ile çağa uyumlu bireyler yetiştirmeyi, bu bireyleri de yetenek ve beceri temelli eğitimi ön plana alarak sürdürmeyi, bu sayede de eğitimdeki istendik hedeflere ulaşabileceğini üretken bir toplumun ortaya çıkabileceğini ifade etmektedirler.

Katılımcıların MEB 2023 vizyon belgesinde yer alan politikaların uygulanabilirliği hakkındaki verdiği yanıtlar değerlendirildiğinde ise % 40'ı politikaların uygulanabilirliğinin insan kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasına bağlı olduğunu ifade etmektedirler. Katılımcılar burada mevcut eğitim sistemi politika ve uygulamalarında insan kaynakları yönetimi konusunda bir takım problemlerin olduğu inançlarından kaynaklı olduğu söylenebilir. Eğitim sisteminin en temel ögesi olan insan, MEB 2023 eğitim vizyonunun uygulanabilirliği konusunda en ön planda yer almaktadır. Katılımcılar öğrencinin, öğretmenin, velinin ve diğer tüm eğitim paydaşların etkili bir şekilde yönetilebilirse verimli bir ortamın oluşacağını vizyonun uygulanabileceğini ifade etmektedirler. Diğer taraftan insan öznesinin iyi yönetilemediği bir sistemde başarı ve verimlilik beklemenin yanlış olacağı düşüncesindedirler.

Tüm bunların yanı sıra katılımcılar MEB 2023 vizyonunda yer alan politikaların uygulanabilirliğinin politik istikrarla da ilişkili olduğunu da ifade etmişlerdir. Katılımcıların bu şekilde yanıt vermelerinin nedeninin MEB 2023 eğitim vizyonuna ve onun uygulanabileceğine inanmaları ancak oluşabilecek bir bakan değişikliği yahut iktidar değişikliğinde MEB 2023 vizyonunun rafa kaldırılacağı endişesini taşıdıklarından kaynaklı olduğu düşünülebilir. Geçtiğimiz yıllarda eğitim sisteminde yapılan sık değişiklikler katılımcıların bu yanıtı vermesine neden olmuş olabilir. (ERG 2013 İzleme Raporu s.84). Katılımcıların MEB 2023 vizyonu temel eğitim ve ortaöğretim politikaları hakkında görüşleri değerlendirildiğinde ise müfredat, derssayısı, notlar, teneffüs saatleri, tasarım beceri atölyeleri, öğle yemeği, ikili eğitim ve yardımcı kaynak gibi kavramlardan %45 oranında bahsettikleri gözlenmiştir. Eğitimin ana ögesini oluşturan bu unsurlarda yapılacak değişiklikler ve yenilenmeler katılımcı eğitim yöneticilerini heyecanlandırmış ve bu değişiklikleri olumlu bulduklarını ifade etmişlerdir.

Katılımcılar MEB 2023 vizyonu insan kaynakları yönetimi politikaları işbirliği ve dayanışma, meslek kanunun çıkarılması, süreç ve sahadan alınacak dönütler ile uygulanabilir olduğunu ifade etmişlerdir. Burada yer alan öğretmenlik meslek kanunun çıkarılması ve öğretmenlik mesleğinin kanunla güvence altına alınması düşüncesi katılımcılar tarafından yerinde bir karar olarak ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra mesleki yeterliliklerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması, üniversitelerle iş birliği içinde bulunulacak olması, yüksek lisans uygulamasına gidilmesi, okul yöneticilerinin seçimi, uzmanlaşmasına yönelik çalışmalar yapılması, özlük hakların iyileştirilmesi, statüler arası geçişlerde sınava dayalı sistemin getirilmesi, eğitim yönetimi ve denetimi açısından gelişmeye önem verilecek olması da bir diğer olumlu uygulamalar olarak ifade edilmektedir.

MEB 2023 Vizyon Belgesinde Yer Alan Finansman Politikalarının, Okulların Ekonomik Sorunlarının Çözümüne İlişkin Eğitim Yöneticileri Görüşleri incelendiğinde, %50 oranında Okul Gelişim Bütçesi ve Şartları Elverişsiz Okullar hakkında görüş bildirdikleri görülmektedir. Eğitim yöneticileri bu konuyla ilgili olarak her okulun kendi bütçesinin oluşturulacak olmasını olumlu bulmaktayken bu bütçenin nasıl, nereden, hangi miktarda ve hangi zaman diliminde oluşacağını net bir biçimde ifade edilmemiş olmasını da vizyonun eksikliği olarak görmektedirler. Sonuç olarak, MEB 2023 vizyonun eğitim ile ilgili bir yenilik olduğu fark edilmeli ancak yenilik adı altında da eğitim yapboza çevrilmemelidir. MEB 2023 Eğitim Vizyonunun uzun süreli bir eğitim politikası olması sağlanmalıdır. MEB 2023 vizyonun da yer alan politikaların uygulanabilir olması için öncelikle eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarını teşvik edecek uygulamalar getirilmeli. Ayrıca MEB 2023 eğitim vizyonu ile ilgili hizmet içi eğitimler yapılmalı tüm öğretmen ve yöneticilerin bu eğitime katılımları sağlanmalıdır. İnsan Kaynakları ve yönetimi politikalarında liyakat kriterine göre hareket edilmelidir. Finansman politikalarında yer alan kaynakların temini ile ilgili hususlar net olarak açıklanmalı ve okulların mali sorunlarının nasıl giderileceğine yönelik çalışmalar yapıp vizyon belgesinde somut olarak belirtilmelidir. Şartları elverişsiz okul ifadesi net olarak belirtilmeli ayrıca şartları elverişsiz okul ifadesinden vazgeçilerek tüm okullara eşit imkânlar sunulmaya çalışılmalıdır. Temel eğitim ve ortaöğretimle ilgili sık müfredat değişikliklerinden vazgeçilmelidir. İkili eğitim sorunu ortadan kaldırılmaya çalışılmalıdır.

Kaynakça

- Aslangil, H. (1993). Cevri. *Hizmetiçi Eğitimin Lüzumu*. Çağdaş Eğitim Dergisi.185, 3-5
- Büyüköztürk, Ş., & Kılıç Çakmak, E., & Akgün, Ö. E., & Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (17. Baskı b.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006, 04). The qualitative research interview. *Medical Education*, 40(4), 314-321. 05 03, 2018 tarihinde <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1365-2929.2006.02418.x> adresinden alındı.
- Dinçer, Ö. (1998). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*, Beta Yayın Dağıtım, İstanbul.
- ERG İzleme Raporu (2013). HYPERLINK "http://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2017/03/ERG_E%C4%B0R_2013.pdf"
http://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2017/03/ERG_E%C4%B0R_2013.pdf Erişim Tarihi:05.05.2019
- Esen, H. Ö. (1998).*İşletme Yönetiminde Sistem Yaklaşımı*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Kanlı, U. (2001) *Ortaöğretimde Görev Yapan Fizik Öğretmenleri İçin Düzenlenen Hizmetiçi Eğitim Programlarının Etkililiği Yüksek Lisans Tezi*
- MEB (2012). 12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar Yazısı. HYPERLINK "<http://www.meb.gov.tr/haberler/2012/12YillikZorunluEgitimeYonelikGenelge.pdf>"
<http://www.meb.gov.tr/haberler/2012/12YillikZorunluEgitimeYonelikGenelge.pdf> Erişim Tarihi: 05.05.2019
- MEB (2017). Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği HYPERLINK "<https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/106455?AspxAutoDetectCookieSupport=1>"
<https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/106455?AspxAutoDetectCookieSupport=1> Erişim Tarihi:05.05.2019
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Özdemir, S. (2014) *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Pegem Akademi.

- Patton, Q., M. (1990). *Qualitative evaluation and research methods* (2nd ed.). London: SagePub.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. (M. D. Bütün, Çev.) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sergiovanni, T. J. (1994). *Building community in schools*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Tanenbaum, C. (2016). *STEM 2026: A vision for innovation in STEM education*. *US Department of Education, Washington, DC*
- Turgut, B. (1997). *Eğitimin Önemi Artarak Sürecedir*. *Milli Eğitim Dergisi*. 145, 1-2
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (8. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (9. Baskı b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (1984). *Case Study Research: Design and Methods*. California: Sage Publications.